

πάντοτε τὴν καρδίαν μου καὶ κατατεθελγμένος ἐκ τῆς γλυκειᾶς καὶ ποθητῆς μοναξίας μας, ἐλησμόνουν τὸν κόσμον ὅλον καὶ τὸ μέλλον μου.

Πρῶταν τινὰ, εἶχον μεταβῆ μετὰ τῆς Ἀρτέμιδος παρὰ τινι καλύβῃ, κειμένη παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους, ἔνθα αὕτη συνειθίζε νὰ μεταβαίνει καθ' ἐκάστην ἑβδομάδα ἐπὶ φιλανθρωπικοῖς σκοποῖς. Ὅτε δέ, ἐπανερχόμενοι, εὐρισκόμεθα ἐπὶ τῆς κλιτύος λόφου τινός, ὀπόθεν ἐφαίνετο ὁλόκληρος ἡ πεδιάς, ἡ Ἀρτεμις, ἀπαυδήσασα ἐκ τῆς ὁδοπορίας, ἐκάθησεν ἐπὶ τινος λίθου, ὅπως ἀναπαυθῆ ἐπ' ὀλίγον.

Ἐρριψε βλέμμα θλιβερόν πρὸ τοῦ μεγαλοπρεποῦς τῆς φύσεως θεάματος, τὸ ὁποῖον ἐξετείνεται ἐνώπιόν της, καὶ ἔμεινε σιωπηλή, ὡς νὰ κατεπίεζε τὰ στήθη της θλιβερά τις ἀνάμνησις.

— Εἶσαι πολὺ σκεπτικὴ σήμερον, ἀγαπητή μου ἀνάδοχος, τῆ εἶπον μετὰ τινὰ στιγμήν.

— Πραγματικῶς, φίλε μου, ἀπήνησες· με συγχωρεῖς ἂν ἦμαι σύντροφος ὀχληρὰ καὶ σιωπηλή.

— Νὰ σε συγχωρήσω ;... Ἄχ ! τί εἶπες ; Νομίζεις ὅτι δὲν θὰ ἀνεκουφίζεσθαι ὀλίγον ἂν συνεμεριζόμεν κ' ἐγὼ τὰς θλίψεις σου ;

— Ναί, ἀληθῶς, Ἀνδρέα· ἀλλ' αἰσθάνομαι ὅτι δὲν δύναμαι νὰ θίξω τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ δι' αὐτὸ μὲ βλέπεις σκεπτικὴν... Καὶ ὅμως αἰσθάνομαι ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ ὁμιλήσω.

— Μὲ τρομάζεις . . . Δὲν ἔχεις λοιπὸν πλέον πεποιηθῆναι εἰς ἐμέ ; Νομίζεις ὅτι εἶνε ὀρθὸν νὰ ὑποφέρῃς, χωρὶς νὰ γνωρίζω καὶ ἐγὼ τὴν αἰτίαν ;

— Ἄχ ! εἶπε τείνουσα πρὸς ἐμέ τὴν χεῖρά της, θὰ παρεγνώριζον τὴν φιλίαν μας ἂν παρεδεχόμεν τοιαύτην ἰδέαν ! αἱ λύπαι μας καὶ αἱ χαραὶ μας εἶνε πρὸ πολλοῦ κοιναί . . . Εἶσαι ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφός μου, ὅπως καὶ ἐγὼ εἶμαι ἀδελφὴ σου.

— Τότε λοιπὸν διατί διστάζεις ;

— Φοβουμένη μὴ σε λυπήσω.

— Ἄχ ! καὶ αὕτῃ ἡ λύπη, ὅταν προέρχεται ἀπὸ σέ, μοι εἶνε γλυκεῖα. Σκέφθητι καλῶς ὅτι, ἂν μοι κρύψῃς τὴν αἰτίαν τῆς λύπης σου, σημαίνει ὅτι δὲν ἔχεις πλέον ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμέ.

Ἡ Ἀρτεμις ἐδίσταζεν ἔτι ἕνεκα δὲ τούτου φοβηθεῖς, τὴν παρεκάλεσα νὰ ὁμιλήσῃ ἐλευθέρως.

— Ἀνδρέα, φίλε μου, εἶπεν ἐπὶ τέλους διὰ τρεμούσης φωνῆς, γνωρίζεις ὅτι σὺ μόνος εἶσαι ἡ παρηγορία μου, ὅτι σὺ μόνος με κρατεῖς εἰς τὴν μοναξίαν ταύτην, ὅπου σὲ μόνον ἀγαπῶ . . . Ἡξεύρεις πόσον θὰ ὑποφέρω ἂν ποτε χωρισθῶμεν !

— Τί λέγεις, Θεέ μου ;

— Φίλε μου, πρὸ πολλοῦ δὲν ἔχω τὸ θάρρος, ὅπως προφέρω τὴν σκληρὰν ταύτην λέξιν . . . Πρέπει νὰ φύγῃς . . .

Ἀπέναντι τοιαύτης διαταγῆς, ἥτις ἐξήρχετο τῶν χειλέων της, εἶχον λησμονήσει ὅτι ἤδη ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶχον προετοιμάσει τὴν ἐξορίαν μου.

κραξὰ περίλυπος· κατῶρθωσας ν' ἀναγνώσῃς εἰς τὴν καρδίαν μου καὶ δι' αὐτὸ μὲ διατάσσεις νὰ φύγω.

— Ἀνδρέα, τί λέγεις ; Ἐγὼ σε διέταξα νὰ φύγῃς . . . καὶ ὅμως εὐχαρίστως θὰ ἔδιδον τὴν εὐτυχίαν μου εἰς τὸν κόσμον τοῦτον διὰ νὰ βλέπω σὲ μόνον εὐτυχῆ ! . . .

— Ἀρτεμις ! Ἀρτεμις ! ἀνέκραξα ἰκετευτικῶς, λάβε οἶκτον δι' ἐμέ ! . . .

Ἐν τῇ παραφορᾷ μου ἐρρίφην εἰς τοὺς πόδας της καὶ ἤρπασα τὰς χεῖράς της, τὰς ὁποίας κατέβρεχον διὰ τῶν δακρύων μου.

— ὦ ! σιωπήσων, μοι εἶπεν εἰς ἄκρον τεταραγμένη. Ἀνδρέα, μὴ θελήσῃς νὰ ἀμαυρώσῃς τὴν ὑπόληψίν μου.

Τὰ δάκρυα κατέπνιγον τὴν φωνήν της.

Ἀπέναντι τοιαύτης λύπης ἔμεινα ἀκίνητος καὶ σιωπηλός· ὀλίγον ἔλειψε νὰ προδοθῶ . . . παρ' ὀλίγον ἡ ἀσεβὴς λέξις νὰ διαφύγῃ τῶν χειλέων μου . . . Μία ἔτι λέξις, καὶ ἡ φοβερὰ ἀβυσσὸς ἠνοιγετο διὰ παντός μεταξύ ἡμῶν.

— Συγγνώμην ! συγγνώμην ! ἐψιθύρισα.

Καταληφθεῖσα ὑπὸ τῶν λυγμῶν, ἔκρυψε τὸ πρόσωπον εἰς τὰς χεῖράς της, διὰ δὲ τῶν δακτύλων της ἔβλεπον καταπίπτοντα τὰ δάκρυά της.

— Θὰ ἀναχωρήσω, σοὶ το ὀρκίζομαι, τῆ εἶπον περιδρακρῶς.

Ἐμείναμεν πρὸς στιγμήν σιωπῶντες.

Ἐπὶ τέλους ἡ Ἀρτεμις ἀναλαβοῦσα·

— Σ' εὐχαριστῶ πολὺ, φίλε μου, διὰ τὴν ἀπόφασίν σου ταύτην, μοι εἶπε διὰ φωνῆς συγκεκινημένης καὶ στρέφουσα ἀλλαχοῦ τὸ βλέμμα. Θὰ προσπαθῆσω νὰ ἔχω ὑπομονὴν καὶ θάρρος, ὅπως καὶ σὺ. Σὲ παρακαλῶ μόνον νὰ μείνης ἡμέρας τινὰς ἀκόμη, ὅπως προετοιμασθῶ διὰ τὸν χωρισμὸν τοῦτον.

Ἐπεται συνέχεια.

** Τ.

ΜΑΝΟΥΗΛ ΓΟΝΖΑΛΕΣ

Η ΕΡΩΜΕΝΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

[Συνέχεια].

— Μένσια ! ἀνέκραξεν ἔντρομος ὁ κόμης, ἡ βασίλισσα ἀποθνήσκει . . .

— Ἐ ! καὶ τί θέλεις λοιπὸν νὰ πράξω ἐγὼ ; Μήπως γνωρίζεις ὅτι ἔχω τὴν δύναμιν ν' ἀποδίδω τὴν ζωὴν εἰς τοὺς νεκρούς ; ἀπήνησεν μετὰ εἰρωνικῆς ψυχραιμίας ἡ ὠραία Παδύλλα. Σὺ μόνος γνωρίζεις θαύματα ! . . . Μήπως δὲν εἶνε θαῦμα ἡ εἰς τὸν κόσμον ἀπροσδόκητος ἐμφάνισίς σου ;

— ὦ ! εἶσαι ἀμειλικτος γυνή, Μένσια ! Πνέεις μένεα ἐναντίον μου, ἐπεὶ ἡγάπων τὴν βασίλισσαν, καὶ λυπεῖσαι διότι ἀνεπίστως μὲ ἐπαναβλέπεις ἤδη εἰς τὴν ζωὴν. Ἡ τύχη ὅμως δὲν ἠθέλησε ν' ἀποθάνω. Εἶχον λησμονήσει, ὅπως ὅλος ὁ κόσμος, τὴν ὑπερμεγέθη ἐκείνην μηχανήν, τὴν ὁποίαν, πρὸ αἰῶνων πολλῶν, εἶχον κατασκευάσει ὁ ἄρχων βασιλεὺς ἡ μη-

χανὴ αὕτη, πρὶν ἢ καταστῆ ἀχρηστος, ἐχρησίμευσεν εἰς τὸ νὰ ἀντλή τὰ ὕδατα ἐκ τοῦ Τάγου καὶ νὰ μεταφέρῃ αὐτὰ ἐντὸς τοῦ Ἀλκαζάρ. Μόλις ἔπεσα, θεῖα χεὶρ μὲ ὠδήγησεν ἐντὸς ἐνὸς ἐκ τῶν σωλῆνων της, ὁ ὁποῖος εἶνε στερεώτατος καὶ πλατύτατος, καὶ δι' αὐτοῦ κατῶρθωσα νὰ ἐξέλθω εἰς τὸν ποταμὸν καὶ νὰ σωθῶ. Αὕτη εἶνε ἡ ἱστορία τοῦ θαύματος, τὸ ὁποῖον εἶπες, Μένσια. Ἐσο λοιπὸν ἐπιεικὴς εἰς τὴν κυρίαν σου, ὅπως ὁ Θεὸς ὑπῆρξεν εἰς ἐμέ· θὰ με βοηθήσῃς νὰ τὴν σώσωμεν, Μένσια, δὲν εἶνε ἀληθές ;

Ἡ δόνα Μένσια δὲ Παδύλλα προσεποίηθη ὅτι συνεκινήθη εἰς τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ κόμητος Δὲ Λεδέσμα.

— Βελτράν, τῷ εἶπε συμπαθῶς, ὕπαγε νὰ φέρῃς ρευστὸν τι ποτὸν διὰ τὴν βασιλίαν σου.

Ὁ κόμης ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ· ὅτε δὲ ἡ ὠραία Παδύλλα ἔμεινε μόνη, ἔρριψεν ἐπὶ τῆς βασιλίσσης ἀγρίου καὶ φλογεροῦς ὀφθαλμούς.

— Τί εὐπιστος ἄνθρωπος ! ἐψιθύρισε νομίζει ὅτι διὰ μιᾶς λέξεως εἰμπορεῖ νὰ κατευνάσῃ τὴν ὀργήν μου καὶ ὅτι, ἀφοῦ θανκσίμως μ' ἐπλήγωσεν, εἰμπορεῖ νὰ με θεραπεύσῃ δι' ἐνὸς πλαστοῦ μειδιάματος ! Ἰδοὺ ποίαν γυναῖκα προστίμησεν ἀντὶ ἐμοῦ ! Εἶνε ἀληθές ὅτι ὑπῆρξε πάντοτε ἀγαθὴ πρὸς ἐμέ, ἀλλὰ τί σημαίνει ; Ἄν ἡ βασίλισσα ζήσῃ, εἶμαι ἐντελῶς κατεστραμμένη, ἂν ὅμως ἀποθάνῃ, ὁ δὲ δὸν Βελτράν θ' ἀναγκασθῇ νὰ με νυμφευθῇ . . . Ἄλλ' ὄχι . . . καλλίτερον ν' ἀποθάνω ἐγώ . . .

Καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὴν Ἰωάνναν, τῆς ὁποίας ἡ κεφαλὴ ἠρέιδετο ἐπὶ τοῦ προσκεφάλου, τὰ δὲ ἡμίανοικτα χεῖλη της ἦσαν κάτωχρα.

— Πραγματικῶς, προσέθηκεν ἡ δόνα Μένσια, θωπεύουσα τὸν ἐν τῷ δακτύλῳ της δηλητηριασμένον δακτύλιον, τί εὐτυχὴς ἰδέα !

Ἀἴφνης ἀντήχησαν εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον τὰ βήματα τοῦ δὸν Βελτράν.

— Δὲν θὰ προφθάσῃ, εἶπε, προσπαθοῦσα νὰ ἐξαγάγῃ τὸν δακτύλιον ἐκ τοῦ δακτύλου της.

Ἄλλ' ὁ δακτύλιος δὲν ἐξήρχετο.

Καὶ ἐν τούτοις τὰ βήματα τοῦ δὸν Βελτράν ὄλοεν ἐπλησίαζον.

Ἡ ὠραία Παδύλλα κατέβαλε τότε πᾶσαν προσπάθειαν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ δακτύλιος ἀντίστατο, ἔθλιψε τὸ ἐλατήριον τοῦ περὶ αὐτοῦ μικροῦ σωλῆνος, τοῦ περιέχοντος τὸ δηλητηριον, καὶ ἐρόφησεν αὐτὸ ἀπνευστί.

Μετ' ὀλίγον ὁ δὸν Βελτράν εἰσῆλθεν.

Ἡ ἐνέργεια τοῦ δηλητηρίου ὑπῆρξε ταχίστη. Αἴφνης δριμύτατοι πόνοι κατέλαβον τὰ ἐντόσθια τῆς ἀτυχοῦς γυναικός.

Ὅτε δὲ ὁ κόμης Δὲ Λεδέσματος ἐπλησίασε πρὸς αὐτήν, δὲν εἶδε πλέον τὴν ἀγέρωχον ἐκείνην γυναῖκα, ἥτις πρὸ ὀλίγου τὸν ἠπειλεῖ, ἀλλ' ἐν ἀτυχῆς πλάσμα, κατασπαρασσόμενον ὑπὸ τῶν πόνων καὶ τῆς ἀγωνίας τοῦ θανάτου.

— Τί ἔκαμες, Μένσια ; ἠρώτησεν αὐτὴν ὁ δὸν Βελτράν.

— Ἡθέλησα νὰ καταστρέψω τὴν ἀντί-ζηλὸν μου, καὶ ὁ Θεὸς μ' ἐτιμώρησεν, ἐφιθύρισε διὰ φωνῆς ἐσθεσμένης καὶ μόλις ἀκουομένης. Τὸ δηλητήριο, τὸ ὅποτον εἶχον προωρισμένον διὰ τὴν βασίλισσαν, κατακαίει ἤδη τὰ σπλάγχνα μου. Ἄχ! ὁ Θεὸς εἶνε δίκαιος! Σὲ ἡγάπων περιπαθῶς καὶ τὰ πάντα θὰ ἐθυσίαζον ὅπως σὲ ἀπολαύσω! Ὁ ἔρωσ οὗτος διέρθειρε τὴν ψυχὴν μου. Δὲν ἤμην πλέον ἢ ὑπερήφανος καὶ ἐνάρετος ἐκεῖνη νύκτα, τὴν ὁποίαν ὄλος ὁ κόσμος ἐθαύμαζεν. Ὁ θάνατός μου σώζει τὴν βασίλισσαν καὶ σὲ ἀκόμη, Βελτρᾶν. Εὐλογημένον ἄς ᾔηνε τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀγαπᾷ, πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ὁ ἔρωσ ἀπαιτεῖ θυσίας. . . Ἡννόησα ὅτι δὲν θὰ εἶχον ποτὲ τὸ θάρρος νὰ βλέπω εὐτυχῆ τὴν ἀντίζηλὸν μου, καὶ ἀπεράσισα ν' ἀποθάνω. Ἄχ! πόσον ὑποφέρω! Αἰσθάνομαι χαρὰν ἀνεκλάλητον, διότι ὁ θάνατός μου θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν εὐτυχίαν σου. Ναι, φίλε μου, σὲ συγχωρῶ, διότι περιεφρόνησας ἐμὲ χάριν τῆς Ἰωάννας, διότι εἶνε βασίλισσα. Σὺ ὅμως, Βελτρᾶν, θὰ μὲ ἀφήσῃς ν' ἀποθάνω χωρὶς νὰ μὲ συγχωρήσῃς;

— Ταλαίπωρος γυνὴ! ἐφιθύρισε ὁ κόμησ.

— Εὐχαριστῶ, κόμη Δὲ Λεδέσμα, εὐχαριστῶ! ὑπέλαβεν ἡ δόνα Μένσια, τῆς ὁποίας τὸ σῶμα ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν παρελύετο. Τώρα ἀκουσον καὶ τὴν τελευταίαν συμβουλὴν μου. Μὴ λησμονήσῃς ποτὲ ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ δώσῃς λόγον τῶν πράξεών σου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· ὑπῆρξε στιγμὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπίστευον ὅτι θὰ θριαμβεύσω κατὰ τῆς Ἰωάννας, καὶ ἰδοὺ τώρα ἀποθνήσκω. Τοῦτο πρέπει νὰ γείνη μάθημα εἰς ἐσέ. Ἡδὴ, Βελτρᾶν, εἶπέ μοι ὅτι μὲ συγχωρεῖς, καθὼς ἐγὼ κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμὴν μετενόησα δι' ὅσα ἐπραξά καὶ σ' ἐσυγχώρησα.

— Σὲ συγχωρῶ, Μένσια, εἶπε συμπαθῶς ὁ κόμησ, καὶ ὁμνῶ εἰς τὸν ὕψιστον ὅτι καὶ ἐγὼ, ὁ ὁποῖος σὲ ὤθησα εἰς τὸ ἔγκλημα, καὶ ὁ ὁποῖος ὑπῆρξα ἔνοχος καὶ σκληρὸς πρὸς ἐσέ, μετανοῶ ἐκ βῆθους ψυχῆς, διότι παρεγνώρισα τὴν καρδίαν σου καὶ ἐπεριφρόνησα τὰ δάκρυά σου.

Ἡ ἀτυχὴς γυνὴ ἐπειράθη νὰ μειδιάσῃ, ἀλλ' οἱ πόνοι κατέβαλον αὐτὴν καὶ ἀφῆκεν ὀξεῖαν κραυγὴν.

Οὐχ ἤττον, ἀφοῦ ἔρριψε βλέμμα δισταγμοῦ ἐπὶ τῆς βασίλισσας, ἥτις ἔκειτο λιπόθυμος ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, ἤγειρε μετὰ κόπου τὴν χεῖρά της, τὴν ὁποίαν ἠσθάνετο βαρεῖαν ὡς μόλυβδον, καὶ ἔνευσε πρὸς τὸν κόμητα Δὲ Λεδέσμα νὰ πλησιάσῃ πρὸς αὐτὴν.

Ὁ δὸν Βελτρᾶν ἐγονυπέτησε πλησίον αὐτῆς, ὅπως εὐκολώτερον ἀκούσῃ τοὺς λόγους της, οἱ ὁποῖοι ἐξήρχοντο ἐκ τῶν ὠχρῶν καὶ κεκλεισμένων χειλέων της διακεκομμένοι καὶ σχεδὸν ἀκατανόητοι.

— Ἀπόψε, εἰς τὰς ἔξ ὥρας, εἶπε μετὰ προφανοῦς ἀγωνίας, πρέπει νὰ μεταβῆς εἰς τὴν γέφυραν τῆς Τολέδης, κόμη Δὲ Λεδέσμα.

— Εἰς τὴν γέφυραν τῆς Τολέδης! ἐπανάλαβεν ἐκπληκτος ὁ δὸν Βελτρᾶν.

Ἡ δόνα Μένσια ἔνευσε καταφατικῶς.

— Τί θὰ συμβῆ λοιπὸν εἰς τὴν γέφυραν τῆς Τολέδης; ἠρώτησεν ὁ κόμησ.

Καί, ἀνεγείρας αὐτὴν διὰ τῶν βραχιόνων του, προσήλωσε τὸ βλέμμα του ἐπὶ τοῦ προσώπου της, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἀπετυπούτο ἤδη ἡ ἀγωνία τοῦ θανάτου.

— Θ' ἀρπάσῃς τὸν βασιλέα!

Καί, ταῦτα εἰπούσα, παρέδωκε τὸ πνεῦμα ἡ ὠραία δόνα Μένσια Δὲ Παδίλλα.

Γ

Τὴν ἕκτην ὥραν ἀκριβῶς, καθ' ἣν ἐπρόκειτο νὰ περιέλθῃ τὰς ὁδοὺς τῆς Τολέδης ἡ λιτανεῖα, ὅλα τὰ καταστήματα τῆς πόλεως ἦσαν κεκλεισμένα· ὁ δὲ λαός, ἐνδεδυμένος τὴν εορτάσιμον στολὴν του, διήρχετο διὰ τῶν στενῶν καὶ σκολιῶν ὁδῶν τῆς Τολέδης, ὡς χεῖμκρος κατακλύζων.

Ἡ παλαιὰ γέφυρα, ἔνθα εἶχεν ἀνεγερθῆ ξύλινον παράπηγμα διὰ τῶν φροντίδων τῶν εὐσεβῶν κατοίκων τῆς συνοικίας ἐκεῖνης, ἐμελλε νὰ ᾔηνε τὸ κέντρον τοῦ πολυαριθμοῦ ἐκεῖνου λαοῦ!

Πάντες, ὠθοῦντες καὶ ὠθούμενοι διέσχίζον τὸ πλῆθος, ὅπως εὖρωσι πλησιέστερον καὶ καταλληλότερον μέρος διὰ τὰς συζύγους των καὶ τὰς θυγατέρας των, ὁπόθεν ἐδύναντο νὰ ἴδωσι καλλίτερον τὴν λιτανεῖαν.

Τὰ παιδιά τῆς συνοικίας ἐκεῖνης εἶχον ἀνέλθει ἀπὸ πρωῆς εἰς τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων, καὶ ἐκεῖ ἐπερίμενον τὴν λιτανεῖαν, ἀλλοίμονον δὲ εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ἤθελε τολμήσει νὰ ἐκτοπίσῃ αὐτὰ ἐκεῖθεν.

Οἱ ἐξῶσται καὶ τὰ παράθυρα ὄλων τῶν οἰκιῶν, αἵτινες ἔκειντο ἐπὶ τῶν ὁδῶν, δι' ὧν ἐμελλε νὰ διέλθῃ ἡ λιτανεῖα, ἦσαν διακεκοσμημένοι διὰ πεποικιλμένων ταπήτων καὶ κεντητῶν παραπετασμάτων· ἐπὶ ὄλων δὲ τῶν ὁδῶν ἦσαν ἐσπαρμένα ὠραιότατα ἄνθη καὶ μυριναί.

Εἰς ἕκαστον δὲ ἐξώστην ἢ παράθυρον ἦσαν συνηγμένοι ἐν συμπλέγματι διάφοροι κυρίαί, ἀπαστραπτουσαι ἐκ τοῦ κήλους καὶ τῆς πολυτελείας καὶ συνομιλοῦσαι φαιδρῶς πρὸς ἀλλήλας.

Ἰνα δὲ ὁμολογήσωμεν τὴν ἀλήθειαν, μὲ ὄλον τὸ ἐπίσημον τῆς ἡμέρας καὶ τὴν θρησκευτικὴν τελετὴν, ἥτις ἐμελλε νὰ λάβῃ χώραν κατ' ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν, δὲν ἐβλέπε τις ἐν τῇ πόλει τῆς Τολέδης τὴν ἐμπρέπουσαν κατὰ τὰς ἀγίας ταύτας ἡμέρας κατάνυξιν καὶ τὴν ἄκραν ἐκεῖνην ἡσυχίαν, ἥτις δέον νὰ προηγήται τοιαύτης θρησκευτικῆς τελετῆς.

Ὁμιλος ἀμερίμων καὶ φιλομειδῶν πλυντριῶν ἐτραγῶδου πλύνουσαι ὑπὸ τινὰ

1. Κατὰ τὸν μεσαῖωνα, ἐν Ἰσπανίᾳ συνείθιζον ν' ἀνεγείρωνται ἐν τῷ μέσῳ μιᾶς τῶν ὁδῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἐμελλε νὰ διέλθῃ λιτανεῖα τις, ξύλινον παράπηγμα, τὸ ὅποτον διεκόμουν διὰ χρυσοχότου καὶ ποικιλοχρόμων ταινιῶν καὶ θυσάνων, καὶ τὸ ὅποτον ὠνόμαζον ἀγίαν τράπεζαν, διότι ἐπ' αὐτῆς, κατὰ τὴν ἐκεῖθεν διάβασιν τῆς λιτανεῖας, ἐναπετίθετο ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας ἢ ἄλλη οἰαδήποτε εἰκὼν καὶ ἐψάλλετο ἐν ὑπάρθῳ δοξολογία, παρισταμένον ἀπειροῦ λαοῦ.

ἀψίδα τῆς γεφύρας ἀναρίθμητα κλινოსκεπάσματα, ἐνῶ πολυάριθμοι θεράποντες, διερχόμενοι τὴν παραλίαν καὶ σύροντες ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ τοὺς ἵππους τῶν κυρίων των, μετέβαινον ὑπὸ τὰς ἀψίδας, καί, ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι θὰ ποτίσῃσι τοὺς ἵππους των, ἐκάθηντο ἐκεῖ ἐπὶ πολὺ, θεωροῦντες καὶ θαυμάζοντες τὰς κνήμας τῶν νεαρῶν πλυντριῶν.

Ἐν τινι μικρᾷ καὶ σκολιᾷ ὁδῷ, τεσσαράκοντα περίπου βήματα ἀπεχούσῃ τῆς γεφύρας, ἐστάθμευε φορεῖόν τι ἐν τῷ μέσῳ τεσσάρων ρωμαλέων ταχυδρομικῶν ἵππων (caballo para nudar). Οἱ ἐπὶ τῶν ἵππων καθήμενοι ἄνδρες ἐφαίνοντο ἀνήσυχοι καὶ οὐδῶλος φροντίζοντες περὶ τῆς τελεσθισομένης λιτανεῖας· τούναντίον ἐφαίνοντο ἀναμείνοντες τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως.

Εἰς τινὰ δὲ ἀπομεμονωμένα μέρη, ἐκὰτέρωθεν τῆς ἀγίας τραπέζης, ἴσταντο ὁ δὸν Πέτρος Ζιρών, ὁ δὸν Παχέκος, ὁ Μπενναβέντες, ὁ μαρκήσιος Δὲ Παλένσιος καὶ τινες ἄλλοι.

Ὁ δὸν Ἀλφόνσος Ἐρρικός, ὁ Φερνάνδος καὶ ὁ Ἀλβάρος Ζουνίγγας, πάντες οὗτοι ζωηροὶ καὶ σπριγῶντες νέοι, περιήρχοντο ἀνυπόμονοι τὴν γέφυραν, διασκεδάζοντες ἐνίοτε μετὰ τῶν διερχομένων νεανίδων, πρὸς ἃς ἀπέτεινον ἐμμέσους τινὰς ἐρωτικὰς φράσεις.

Εἰς ἐν νεῦμα τοῦ μαρκησίου δὲ Βιλλένα, ὁ δὸν Ἀλφόνσος Ἐρρικός ἀφῆκε τοὺς συναδέλφους του καὶ ἔτρεξε πάραυτα πρὸς αὐτόν.

— Ἀγαπητέ μου φίλε, τῷ εἶπεν ὁ μαρκήσιος Δὲ Βιλλένος χαμηλοφώνως· ἀπόψε, περὶ τὴν ἕκτην ὥραν, ἡ δόνα Μένσια Δὲ Παδίλλα θὰ μὲ εἰδοποιήσῃ διὰ τοῦ ὑπέρτου της περὶ τῆς στολῆς, τὴν ὁποίαν θὰ φέρῃ ὁ βασιλεὺς καὶ περὶ τῆς θέσεως, τὴν ὁποίαν θὰ κατέχῃ εἰς τὴν λιτανεῖαν. Πρὸς εχε λοιπὸν καὶ σὺ νὰ μὴ μᾶς διαφύγῃ αὐτός ὁ ἄνθρωπος.

— Ἐχε πεποιθήσιν εἰς ἐμέ, κύριε μαρκήσιε, ἀπήντησεν ὁ εὐγενὴς νέος· ἐννοῶ τὴν σπουδαιότητα τῆς ἐντολῆς ταύτης.

— Ἐννοεῖς ὅτι ἄνευ τῆς πληροφορίας ταύτης εἰμπορεῖ νὰ μᾶς διαφύγῃ ὁ βασιλεὺς, καὶ τότε ματαιοῦται ἡ ἐπιχειρήσις μας. Πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν, ἐξηκολούθησεν ὁ δὸν Παχέκος πάντοτε χαμηλοφώνως, ὡς τε μόλις ἠκούετο, εἶδομεν φνευομένους ἄνευ ἀποτελέσματος τόσους συναδέλφους μας, δέκα δὲ γενναῖοι καὶ εὐγενεῖς νέοι ἀπεκεφαλίσθησαν τὴν ἐπιούσαν τῆς στάσεως· χθὲς δὲ ἀκόμη ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ἀλκαζάρ εἶδομεν νὰ ὀπισθοχωρήσῃσι χιλιάδες ἀνθρώπων ἀπέναντι ἐνός, τὴν νύκτα δὲ, ἐνῶ ἠλπίζομεν ὅτι εἶχομεν πλέον συλλάβει αὐτὸν τὸν ἀτιμον εὐνοούμενον, μᾶς ἐξέφυγεν ὡς ἐκ θαύματος, τὸ ὅποτον μόνος ὁ Θεὸς γνωρίζει. Ἐν τούτοις ὁ λαός, ὁ ὁποῖος ἀνέθηκεν εἰς ἡμᾶς τὴν πρωτοβουλίαν τῆς υποθέσεως ταύτης, ἀπέκαμε πλέον νὰ βλέπῃ ἀποτυγχάνουσαν πᾶσαν ἀπόπειραν, καὶ ἔχει δίκαιον. Ὁ λαός ἔχει πάντοτε ἀκαταλήπτους ιδιοτροπίας καί, ἂν κατὰ κακὴν τύχην ἀνεφαίνετο καὶ πάλιν εἰς τὸν κόσμον ὁ κόμησ Δὲ Λεδέμας,

θὰ ἔστρεψε τὰ νῶτα πρὸς ἡμᾶς μετ' ἀγανακτήσεως. Πρέπει λοιπὸν ἀπόψε νὰ φέρωμεν ἀποτέλεσμα ἄνευ ἀναβολῆς, πρὶν ἢ ἀναφανῆ ὁ ἐχθρὸς μας καὶ διαψεύσῃ τὴν ἰδέαν, τὴν ὁποίαν ἐσχημάτισεν ὁ λαός, δηλαδή ὅτι ἀπέθανεν. Ἄλλως τε καὶ ὁ θάνατος τοῦ κόμητος Δὲ Λεδέτμχ, ἂν ἐπιβεβαιωθῆ, δὲν εἰμπορεῖ νὰ θεωρηθῆ δι' ἡμᾶς πλήρης ἐπιτυχία. Ἡ ἀρπαγὴ τοῦ βασιλέως θὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον μας.

— Ὅ, τι δῆποτε καὶ ἂν συμβῆ, ἡμεῖς ἐξεπληρώσαμεν τὸ καθήκον μας, κύριε, ἀπῆντησεν ὁ νέος, διότι ἐξετελέσαμεν κατὰ γράμμα πάσας τὰς διαταγὰς σας. Οἱ ἀνθρώποι ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους βλέπετε ἐκεῖ κάτω, κρύπτουσιν ὑπὸ τοὺς μακροὺς ἐπενδύτας τῶν τὰς δαδῶν, διὰ τῶν ὁποίων, ὅπως ἐπιφέρωσι τὴν σύγχυσιν, θὰ μεταδώσωσι τὸ πῦρ, καθ' ἣν στιγμήν θὰ γίνῃ ἀνάγκαστος ὁ βασιλεὺς· αἱ πλύντριαί πλύνουσιν ὑπὸ τὴν ἀψίδα τὰ κλινωσκεπάσματα, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἀναχαίτισωμεν τὴν ὄρμην τοῦ πυρός· τὸ φορεῖον, τὸ ὁποῖον εἶνε προωρισμένον νὰ μεταφέρῃ τὸν αἰχμάλωτον βασιλέα, σταθεμῆται ἐκεῖ κάτω, καὶ τέλος οἱ ἵπποι μας μᾶς περιμένουσιν εἰς τὴν παραλίαν.

— Λοιπὸν, ὑπέλαβεν ὁ μαρκήσιος Δὲ Βιλλένας, δὲν μᾶς λείπει τώρα ἄλλο τι εἰμὴ ἡ πληροφορία τῆς δόνας Μένσις. Δὲν σοι φαίνεται ὅμως παράξενον νὰ βλέπῃς μίαν γυναῖκα, ἕνεκεν ἀπλῆς ἰδιοτροπίας, νὰ ἔχη τὴν δύναμιν νὰ ἐκθρονίσῃ ἕνα βασιλέα, ἢ τούναντίον νὰ παραδίδῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ δημίου τόσας νεαρὰς καὶ εὐγενεῖς ὑπάρξεις; Ἐν ἄλλαις λέξεσι, δὲν εἶνε περιεργὸν νὰ βλέπῃ τις τὴν ἀπιστον παιδαγωγὸν τῆς βασιλοπαιδὸς νὰ κρατῆ εἰς τὰς χεῖρας τῆς τὰς τύχας ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους;

— Ἐγὼ φρονῶ ὅτι τὸ πρὸς τὸν δὸν Βελτρὰν μῖσός τῆς μᾶς ἐγγυᾶται περὶ τῆς εἰλικρινείας τῆς.

— Καὶ ὅμως, προσέθηκεν ὁ δὸν Παχέκος, ὅστις ἤρξατο ν' ἀνησυχῆ, ἡ ὦρα παρέρχεται καὶ ὁ ὑπηρετῆς δὲν ἔρχεται. Ἐν τούτοις, ἕως ὅτου νὰ ἔλθῃ, φρονῶ ὅτι εἶνε καλλίτερον νὰ ἐνωθῆς μετὰ τοὺς συναδέλφους σου· προσπλήθετε δέ, ὅπως μὴ διεγείρητε οὐδεμίαν ὑπόνοιαν, νὰ φαίνησθε φαῖδροὶ καὶ περιχαρεῖς.

Καί, θλιψὰς τὴν χεῖρα τοῦ νέου, ὁ μαρκήσιος Δὲ Βιλλένας ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του, ἐνῶ ὁ δὸν Ἀλφόνσος, διασχίσας τὸ πλῆθος, ἠνώθη μετὰ τῶν φίλων του, ἤρξατο δὲ ἀστεϊεύμενος μετ' αὐτῶν, ὅτε εἶδεν ἐρχόμενον μοναχὸν τινα, συνοδευόμενον ὑπὸ τεσσάρων ἄλλων κληρικῶν.

Ἡ προεξέχουσα γαστήρ τοῦ μοναχοῦ τούτου καὶ ἡ θαλερὰ καὶ ἀκμαία αὐτοῦ ὕψεια, ἡ ὁποία ἐφάνετο ἐπὶ τοῦ λείου καὶ παχυτάτου προσώπου του, δὲν συνεβίβάζοντο ποσῶς πρὸς τὸ ὑψηλὸν αὐτοῦ ἐπάγγελμα.

Ἐνωμάζετο Ἀνήμερος καὶ ἐκράτει ἀνά χεῖρας μέγα χαλκινὸν δίσκον, ὅστις ἀπῆστραπτεν ὡς ὁ χρυσός, πάντοτε δὲ προχωρῶν, ἐψαλμῶδει δι' ὑπορρίνου φωνῆς ἀκατανόητους τινὰς λέξεις.

Ὁ δίσκος του εἶχε σχεδὸν πληρωθῆ χαλκίνων νομισμάτων.

Εἰς τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ, πάντα τὰ παιδιά, ὅσα τυχὸν τὸν συνήντησαν, ἐρυγόν ἔντρομα.

Πρέπει ὅμως νὰ προσθέσωμεν ὅτι ὁσᾶκις τὰ παιδιά τῆς συνοικίας ἐκεῖνης ἠτάκτουσαν εἰς τὰς οἰκίας των, οἱ γονεῖς των ἠπειλοῦσαν αὐτὰ καὶ τὰ καθίστων ἀκίνητα ἐκ τοῦ φόβου διὰ τῶν ἀπλῶν τούτων λέξεων·

— Ἐρχεται ὁ Ἀνήμερος, φυλαχθῆτε!

Ὁ Ἀνήμερος εἶχεν ἤδη συλλέξει ἀκετὰ χρήματα, ὅτε εὐρέθη ἀπέναντι τοῦ δὸν Ἀλφόνσου, εἰς τὰ ὄτα τοῦ ὁποίου ἔνυλοι ἦσαν εἰσέτι αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ μαρκησίου Δὲ Βιλλένας.

— Μὰ τὸν ἅγιον Ἰάγον! εἶπεν ὁ νέος πλησιάζεις πρὸς τὸν μοναχόν, θέλω κ' ἐγώ, ἕνεκα τῆς ἀγίας ταύτης ἡμέρας, νὰ κμωμίαν καλὴν πράξιν. Πόσα πρέπει τις νὰ δώσῃ διὰ νὰ λυτρώσῃ μίαν ψυχὴν;

— Δώσετε ὅ, τι θέλετε, κύριε, ἀπῆντησεν ὁ μοναχός ὑποκλίνας εὐσεβᾶτως.

Ὁ δὸν Ἀλφόνσος ἔριψε δύο πιστόλας ἐντὸς τοῦ δίσκου, ὃν τῷ ἐπρότεινεν ὁ μοναχός.

— Ἄχ! κύριε, ἀνέκραξεν ὁ μοναχός ποιήσας τρεῖς τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, χάρις εἰς τὴν γενναίαν προσφορὰν σας, θὰ λυτρώσετε ἐκ τῆς κολάσεως μίαν ἀγαθὴν καὶ ὠραίαν ψυχὴν.

— Καὶ πῶς τὸ γνωρίζετε; ἠρώτησε μετὰ περιεργίας ὁ νέος.

— Μία ὄψασία, τὴν ὁποίαν εἶδον πρὸ ὀλίγου, ἐπανελάβεν ὁ μοναχός, μ' ἔκαμε νὰ πιστεύσω τοῦτο. Εἶδον ὅτι ὁ οὐρανός ἦτο ἡμιάνοικτος καὶ ὅτι οἱ ἄγγελοι τοῦ οὐρανοῦ ἔτεινον τὰς χεῖρας πρὸς τὴν ψυχὴν ταύτην, τὴν ἀδελφῆν των, ἡ ὁποία εἰσῆλθεν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν μέσῳ γλυκυφρόγγων ψαλμῶν.

— Ἄν οὕτως ἔχη τὸ πρᾶγμα, ὑπέλαβεν ὁ δὸν Ἀλφόνσος, δύναμαι ν' ἀναλαβῶ τὰ χρήματά μου, διότι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀπᾶξ εἰσῆλθον εἰς τὸν παραδεισον, δὲν φοβοῦνται πλέον τὰς φλόγας τῆς κολάσεως.

Καί, χωρὶς νὰ περιμεῖνῃ τὴν ἀπάντησιν τοῦ μοναχοῦ, ὁ ἀσεβὴς δωρητῆς ἔλαθεν ἐκ τοῦ δίσκου τὰς δύο πιστόλας του καὶ, στρέψας τὰ νῶτα, μετέβη πρὸς συνάντησιν τῶν φίλων του.

Ὁ λαός, ἰδὼν τὴν φοβερὰν ταύτην ἀσέβειαν, ἤρξατο νὰ ψιθυρίζῃ κρυφίως καὶ ἴσως θὰ ἐλάμβανε μέρος ὑπὲρ τοῦ μυστηριώδους μοναχοῦ, ἂν ἀπρόοπτόν τι γεγονός δὲν ἀπέσπα τὴν προσοχὴν αὐτοῦ.

Ταραχὴ τις ἐλάμβανε χώραν κατὰ τὴν εἰσοδὸν τῆς γεφύρας καὶ φωναὶ ἀγριαί, προερχόμεναι ἐκ τοῦ πλῆθους, τὸ ὁποῖον συνωθεῖτο πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἐμαρτύρουν ὅτι ἀπευκταῖόν τι συνέβαινε.

Οἱ μάλλον περιεργοὶ ἔτρεξαν ἐκεῖ.

Μέγα τι καὶ κομψὸν φορεῖον, τοῦ ὁποίου τὰ ἐκ πρασίνου λεπτοῦ ὑφάσματος παραπετάσματα ἦσαν ἐπιμελῶς κατεβιβασμένα, καὶ τὸ ὁποῖον ἔσυρον δύο ὠραϊότατοι λευκοὶ ἵπποι, προσεπάθει νὰ διέλθῃ τοῦ πλῆθους, τὰ ὁποῖα συνωστίζετο πρὸς τὴν

παραλίαν· εἰς δὲ τὰς ἐπιμόνους παρακλήσεις τοῦ ἠνιόχου, τὸ πλῆθος ἀπῆντησε διὰ ἀλλαλαγμῶν καὶ ὕβρεων.

Οἱ τέσσαρες ἀκόλουθοι, οἵτινες συνώδευον τὸ φορεῖον, ἠναγκάσθησαν ν' ἀνασῶρωνσι τὰ ζῆφῃ ὅπως ἐκφοβίσωσι τὸν ἐξαγριωθέντα ἐκεῖνον ὄχλον καὶ ἀναγκάσωσιν αὐτὸν ν' ἀφήσῃ αὐτοῖς ἐλευθέραν τὴν διόδον. Ἄλλ' αἰφνης ἐκατὸν περίπου στιβαροὶ βοραχίονες ὤρμησαν κατ' αὐτῶν λυσσαλέοι, ἀνέτρεψαν αὐτοὺς ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ καὶ ἔθραυσαν τὰ ζῆφῃ των. Οἱ ἵπποι, περιουκλωθέντες πανταχόθεν, ἀφηνίασαν καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, πάραυτα δὲ ἀντήχησαν φωναὶ σπαρακτικᾶρδιοι, προερχόμεναι ἀνωθεν τοῦ φορείου.

Τὸ πλῆθος ἔστη τότε ἔντρομον· οἱ δὲ τέσσαρες ἀκόλουθοι, πλήρεις ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως, ἠγέρθησαν πάραυτα καὶ ὤρμησαν ὡς ἀστραπὴ ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ φορείου, υπερβάντες δὲ αὐτό, κατώρθωσαν ν' ἀναχαίτισωσι τὴν ἀκατάσχετον ὄρμην τῶν ἀφηνιασάντων ἵππων.

Λευκὴ τις καὶ λεπτοφυῆς χεὶρ ἤγειρε τὰ πράσινα παραπετάσματα τοῦ φορείου καὶ γλυκεῖά τις φωνὴ ἐψιθύρισε μετὰ τρόμου.

— Εὐχαριστῶ, κύριοι, εὐχαριστῶ!

Ἄλλὰ πάραυτα ἡ νεαρὰ γυνή, τῆς ὁποίας τὸ θελκτικὸν πρόσωπον εἶχε καταθραμβῶσει τὰ βλέμματα τῶν νεαρῶν ἀκολούθων, ἐδέχθη τοσαύτας φιλοφρονήσεις καὶ εἶδε νὰ ρίπτωσι ἐπ' αὐτῆς τοσαῦτα αὐθάδη βλέμματα καὶ προπετῆ μειδιάματα, ὥστε ἐνόμισε πρὸς στιγμήν ὅτι εὐρίσκετο μεταξὺ φοβερῶν καὶ ἀμειλίκτων ἐχθρῶν.

Πάραυτα δὲ ἤρξατο ν' ἀνησυχῆ, καὶ νὰ ἐπικαλῆται τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν, ὅτε τὸ πλῆθος ἠρραιώθη καὶ ἀφῆκεν ἐλευθέραν τὴν διόδον εἰς τινὰ ἀνθρώπον, ὅστις ἐφάνετο ὅτι ἐνέπνεεν εἰς μὲν τὸν λαὸν σεβασμὸν καὶ ἀγάπην, εἰς δὲ τοὺς εὐγενεῖς μῖσος καὶ ἀποστροφὴν.

— Παραμερίσετε, κύριοι, ἀνέκραξεν, ἀφήσετε νὰ περάσῃ ἐλευθέρῃ αὐτὴ ἡ γυναῖκα. Πρέπει νὰ ὑποστηρίζωμεν πάντοτε τὰ ἀδύνατα μέρη.

— Ἐ! κύρ Περεγίλε, ὑπέλαβεν ὁ δὸν Ἀλφόνσος, σὺ νὰ φροντίζῃς διὰ τὰς βύρσας σου καὶ ν' ἀφήτῃς ἡμᾶς νὰ κάμνωμεν ὅ, τι θέλομεν.

— Μὰ τὸν ἅγιον Ἰάγον, ὁ δὸν Ἀλφόνσος ἔχει δίκαιον, προσέθηκεν ὁ Ζουνίγγας.

— Δὲν ἐντρέπεσθε τοῦλάχιστον νὰ κάνατε τέτοια πράγματα, ἀνέκραξεν ὑψηλῶς ὁ βυρσοδέψης, σήμερον εἰς αὐτὴν τὴν ἁγίαν ἡμέραν, ποῦ ὅλος ὁ κόσμος ἔπρεπε νὰ κλαίῃ;

— Ἄν ἤμην εἰς τὴν θέσιν σου, Περεγίλε, ἀπῆντησεν ὁ δὸν Ἀλφόνσος, θ' ἔφινον τὴν τέχνην μου καὶ θὰ ἐγινόμην ἱεροκῆρυξ. Φαίνεται ὅτι θὰ εὐδοκιμήσῃς εἰς αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα.

— Καὶ ποῖος τὸν ἐμποδίζει νὰ γίνῃ ἱεροκῆρυξ καὶ ἐπίσκοπος ἀκόμη, προσέθηκεν ὁ δὸν Παλένσιος, ἀφοῦ μάλιστα δὲν ἔχει οὔτε γυναῖκα οὔτε παιδιά.

Οἱ ἄφρονες οὗτοι λόγοι εἰσῆλθον εἰς τὴν

καρδίαν τοῦ δυστυχοῦς βυρσοδέψου ὡς δί-
στομος μάχαιρα.

— Εἶνε ἀλήθεια, ἐψιθύρισε διὰ φωνῆς
ὕποκώφου, ἐνῶ δύο πύρινα δάκρυα διηυ-
λάκουν τὰς παρειάς του. Ὁ Θεὸς ἐκάλεσε
πλησίον του τὴν γυναῖκά μου καὶ ὁ βρσι-
λεὺς μου ἔκλεψε τὴν θυγατέρα μου.

Ἐπεταὶ συνέχεια.

ΔΑΜΠΡΟΥ ΕΝΥΔΑΛΗ

ΦΛΩΡΕΝΤΙΝΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

1878

ΡΟΖΙΝΑ Ἡ ΑΝΘΟΠΩΛΙΣ

[Συνέχεια]

— Καὶ μήπως εἴχετε ἄδικον; . . . Μοὶ
ἀπετεινάτε τὸν λόγον, ἐξηκολούθησεν ἡ
νεανίς, μόναι δὲ αἱ συμπαθεῖς ἐκφράσεις
σας μοὶ ἀπέδωκαν ὀλίγον θάρρος. Ὅτε
ὅμως, ἀρνηθεῖσα τὴν συνδρομὴν ὑμῶν, σὰς
εἶδον ἀναχωροῦντας, πάλιν μὲ κατέλαβεν
ἡ προτέρα ἀπελπισία μου. Ἐπὶ τέλους ἐ-
σκέφθην ὅτι δὲν ἠδυνάμην νὰ διαμεῖνω ἡ-
λιν τὴν νύκτα ἐκεῖ ἐπάνω καὶ διηυθύνθην
πρὸς τὴν πόλιν, ὀδηγούμενη ὑπὸ τῶν φώ-
των. Εἶχον χρήματα διὰ νὰ ζήσω τὸ
πολὺ δύο ἡμέρας ἐν μεγίστῃ στενοχωρίᾳ.
Φθᾶσα εἰς τὴν γέφυραν, ἐσκέφθην νὰ ριφθῶ
εἰς τὸν ποταμόν, ὅπως δώσω πέρας εἰς
τὴν ζωὴν μου, ἀλλ' ἡ ἐλπίς τῆς ἐκδική-
σεως μὲ ἐκράτησεν. Ἐὰν ὅμως ἐγνώριζον
ὅτι ὁ ἄθλιος δὲν ἦτο ἐδῶ καὶ θὰ ἠναγκα-
ζόμεν νὰ τὸν περιμένω τόσας ἡμέρας, βε-
βαίως θὰ ἠτοκτόνουν, διότι οὐδέποτε θὰ
ἐξηυτελιζόμεν ἐπαίτουσα τὸν ἄρτον μου ἢ
ἐκτιθεμένη εἰς προσβολάς.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους τῆς νεανίδος
ὁ Λουκιανὸς ἐμειδίασεν ἐλαφρῶς: «Ἡμῶν
ἐκεῖ», εἰπὼν καθ' ἑαυτὸν.

— Γνωρίζετε τὰ λοιπὰ, κύριε Λουκιανέ,
προσέθηκεν ἡ νεανίς: ὑπῆρξατε ὁ σωτὴρ
ἄγγελός μου, ὅ, τι δὲ καὶ ἂν μου συμβῆ ἐν
τῷ μέλλοντι, ἀδελφέ μου, — καὶ συγχα-
ρήσατέ μοι διὰ τὸ ὄνομα, ὅπερ σὰς δίδω,
εἶναι τὸ μόνον ἀρμόζον εἰς ὑμᾶς — ἡ εὐ-
γνωμοσύνη μου ἔσται αἰωνία.

— Καὶ ἐγὼ σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν
ἐμπιστοσύνην, τὴν ὁποίαν ἐδείξατε πρὸς
ἐμέ, ὑπέλαβεν ὁ νέος.

— Ἐμπιστοσύνην; καλεῖτε αὐτὸ ἐμ-
πιστοσύνην; Καὶ μήπως ἠδυνάμην νὰ
πράξω ἄλλως; ἀνέκραξεν ἡ Ροζίνα.

— Ἄς ἀφήσωμεν τώρα τὰς φιλοφρο-
σύνας, εἶπεν ὁ νέος, καὶ εἰπῆτέ μου τί
σκοπεύετε νὰ κάμετε.

— Ἀπόψε εἶμαι τόσον τετραχρμένῃ,
ὥστε δὲν δύναμαι νὰ σὰς εἶπω τίποτε.
Εἰσέτι δὲν ὄριμασε τὸ σχέδιόν μου: θὰ
σκεφθῶ. Ἡ νύξ δίδει καλὰς συμβουλὰς.
Τὸ μόνον, ὅπερ νομίζω ὡς ἀνγκαιότερον,
εἶναι νὰ ζητήσω νὰ τὸν ἴδω: ἢ δὲ συνέν-
τευξις μας καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς θὰ
μὲ ὀδηγήσῃσι κάλλιον περὶ τοῦ πρακτέου.
Νὰ εἰσθε ὅμως βέβαιος ὅτι ὅ, τι καὶ ἂν
πράξω θὰ εἶναι ὑπαγόρευσις τῆς προσβλη-
θείσης ἀξιοπρεπειᾶς καὶ τιμῆς.

— Περὶ τούτου δὲν ἀμφιβάλλω, ὑπέ-
λαβεν ὁ Λουκιανός, εὐχομαι δὲ νὰ σὰς
παράσχη ὁ Θεὸς τὰς ἀρίστας τῶν ἰδεῶν,
οὐχ ἤττον πάντοτε ἔχετε πεποιθήσιν εἰς
ἐμέ.

— Ἀρκεῖ τὸ καλόν, τὸ ὅποιον μοὶ ἐκά-
μετε, κύριε Λουκιανέ. Ὅθι μὲ συγχαρή-
σητε νὰ μὴ σὰς ἀναμίξω οὐδόλως εἰς αὐ-
τὴν τὴν ὑπόθεσιν, ἢ ὁποία δύναται νὰ
σὰς στοιχίσῃ. Ἄφετέ με, σὰς παρακαλῶ,
νὰ ἐνεργήσω μόνη.

— Κάμετε ὅπως ἀγαπᾶτε. Τώρα ἡσυ-
χάσατε, ἀναπαυθήτε ἡ νύξ, καθὼς εἶ-
πατε, δίδει καλὰς συμβουλὰς, εἶθε δὲ νὰ
σὰς ὑπαγορεύσῃ τὴν ἀρίστην. Καλὴν νύ-
κτα σὰς.

— Καλὴν νύκτα σὰς, κύριε Λουκιανέ.
Ὁ νέος ἀπεσύρθη εἰς τὴν κλίνην του
ἀνήσυχος καὶ αὐτός, μὴ δυνάμενος νὰ
προμαντεύσῃ ὁποίαν λύσιν θὰ ἐλάμβανε
τὸ δρᾶμα, οὐτινος ἀκουσίως του ἐγένετο
εἰς τῶν ἡρώων.

ΙΕ'

Τὴν ἐπύριον ἡ Ροζίνα ἀνεκοίνωσε τῷ
Λουκιανῷ ὅτι σκεφθεῖσα ἐπὶ πολὺ τὴν νύ-
κτα, εὗρεν ὅτι ἡ ἀρχικὴ γνώμη τῆς, τοῦ
νὰ ἴδῃ τὸν ἀξιωματικόν, τῇ ἐφάνη ἡ ὀρ-
θοτέρα.

— Ἐλπίζω, προσέθηκεν, ὅτι, ἅμα τῷ
παρκαστήσω τὴν θέσιν μου, τὴν ἀπελ-
πισίαν μου, τὴν πρὸς ἐμέ ἀναξίαν ἀνδρός,
καὶ στρατιωτικῷ μάλιστα, διαγωγῇ του,
νὰ τὸν ἐπαναφέρω εἰς σκέψεις φιλανθρω-
ποτέρας καὶ ἐντιμοτέρας. Ἴσως πεισθῇ νὰ
ἐπανορθώσῃ τὸ ἀδικήμα, τὸ ὅποιον μοὶ ἐ-
καμεν. Ἐνδόμυχός τις φωνὴ μοὶ λέγει ὅτι
θὰ ποτύχω, καθὼς μάλιστα ἤκουσα ὅτι
μετέβη εἰς Ρώμην διὰ νὰ ἴδῃ τὴν μνη-
στήν του, ἀλλ' ἴσως ἡ φήμη αὕτη εἶναι
ψευδής. Ἴσως αἱ προαισθήσεις μου μὲ ἀ-
πατώσιν. Πρέπει λοιπὸν νὰ τὸν ἴδω.

— Καὶ ἐγὼ φρονῶ ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ
καλλίτερον, εἶπεν ὁ Λουκιανός. Ὑπάγετε
καὶ ἐπανέλθετε ταχέως. Φαντάζεσθε τὴν
ἀνυπομονήσιν μου νὰ μάθω ποῖον τέλος
θὰ λάβῃ ἡ συνέντευξις σας αὕτη.

— Ἄν θέλετε, μὲ συνοδεύετε μέχρι τι-
νός, ὑπέλαβεν ἡ Ροζίνα, οὕτω δὲ θὰ συν-
τάμητε τὴν ὥραν τῆς ἀνυπομονήσας σας.

— Εὐχαριστῶς, εἶπεν ὁ Λουκιανός, θὰ
σὰς τὸ ἐπρότεινα καὶ ἐγὼ, ἀλλ' ἐδίσταζον.

Περὶ τὴν 10ην ἐξῆλθον τῆς οἰκίας ὁμοῦ.

— Καὶ τώρα ποῦ θὰ ὑπάγωμεν; ἡρώ-
τησεν ὁ Λουκιανός.

— Ὅθι μὲ συνοδεύσητε μέχρι τῆς πλα-
τείας, ἥτις εὐρίσκειται πλησίον τοῦ στρα-
τῶνος τοῦ πυρβολικοῦ, ὅπου μεταβίβω
νὰ ἐρωτήσω ποῦ κατοικεῖ ὁ κύριος οὗτος.
Ἐπειτα μὲ ἀφίνετε μόνην: δὲν θέλω, οὐδ'
εἶναι ὀρθόν, νομίζω, νὰ μᾶς ἴδῃ τυχὸν ὁ
μοῦ.

— Τοῦτο ἀκριβῶς καὶ ἐγὼ σκεπτόμε-
νος, δὲν σὰς ἐπρότεινα νὰ σὰς συνοδεύσω.

Ἡ Ροζίνα κατεβίβασε τὸν πυκνὸν πέ-
πλον ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς, τὸ ὅποιον ὑπ'
αὐτὸν οὐδόλως σχεδὸν διεκρίνετο.

Ἐβάδιζον ἐπὶ τινὰ χρόνον σιωπηλοί.

— Πῶς τρέμει ἡ καρδία μου! ἐψιθύρι-
σεν ἡ Ροζίνα, διακόπτουσα τὴν σιγὴν. Ἡ
παρούσα στιγμή εἶναι μίξ τῶν κρισιμο-
τάτων τῆς ζωῆς μου.

— Ἐχετε δίκαιον, φίλη μου. Λάβετε
θάρρος: θάγωνισθητε ὑπὲρ τοῦ ἱερωτάτου,
ὅπερ ἔχει μίξ νεανίς, καὶ ἐστὶ γενναία.

— Μὴ φοβῆσθε, καὶ θὰ πράξω καθὼς
πρέπει τὸ καθήκον μου.

Ἀφίκοντο εἰς τὴν «Πλατείαν τῆς Ἀνεξ-
αρτησίας.» Ὁ νεανίας ἐσταμάτησεν ὡς
ἀνθρωπος μὴ ἔχων ἀσχολίαν καὶ περιεο-
ραζόμενος τὴν Πλατείαν καὶ τὰ περὶ αὐ-
τὴν οἰκοδομήματα, ἐνῶ ἡ νεανίς ἐχώρησε
πρὸς τὸν στρατῶνα. Φθᾶσα, ἠρώτησε ποῦ
κατοικεῖ ὁ λοχαγὸς Βίκτωρ Λάουρης καὶ
ἂν δύναται νὰ τὸν εὕρῃ τώρα εἰς τὴν οἰ-
κίαν του.

— Πρὸ ὀλίγου ἀνεχώρησε, τῷ ἀπε-
κρίθη λοχίας τις τοῦ πυρβολικοῦ, πρὸς
δὲ ἀπηυθύνθη. Κατοικεῖ εἰς τὴν «Ὀδὸν
Φορτέτσα,» νὰ, ἐκεῖ, προσέθηκε δεικνύων
διὰ τοῦ δακτύλου, ἀριθμὸς 17.

Ἡ νεανίς, εὐχαριστήσασα, ἀπεμακρύνθη
βήματά τινα. Οἱ πόδες αὐτῆς ἔτρεμον καὶ
ἡ καρδία τῆς ἐπάλλετο σφοδρῶς, διὸ ἐ-
σταμάτησεν ὅπως ἀναπνεύσῃ. Περισυλλέ-
ξασα δὲ τὰς δυνάμεις τῆς, διηυθύνθη πρὸς
ἐν τῶν ἄκρων τῆς πλατείας, ὁπόθεν δὲν ἐ-
φαινετο ἡ «Ὀδὸς Φορτέτσα,» καὶ ἐκάθη-
σεν ἐπὶ ἐνὸς τῶν σιδηρῶν καθισμάτων, ἀ-
τινα ὑπάρχουσιν ἐν τῇ πλατείᾳ.

Τοῦτο ἰδὼν ὁ Λουκιανός διηυθύνθη πρὸς
αὐτὴν προσποιούμενος ἄκραν ἀδιαφορίαν.

— Τι συμβαίνει; ἠρώτησε χαμηλο-
φώνως ἅμα πλησιάζας.

— Κατοικεῖ ἐδῶ πλησίον, ἀπεκρίθη ἡ
Ροζίνα ὅποιανδήποτε καὶ ἂν λάβῃ λύ-
σιν ἢ συνδιαλέξις μας, ἐπειδὴ ἐνδεχόμε-
νον νὰ μᾶς ἴδῃ ὁμοῦ ἀναχωροῦντας, κα-
λὸν εἶναι νὰ μὲ περιμένητε εἰς τὴν οἰκίαν.
Ἴσως μάλιστα ἐκάμαμεν κακὸν καὶ νὰ ἐλ-
θωμεν μαζῇ. Δὲν ἠξέσῳ καὶ ἐγὼ διατί,
ἀλλὰ πολὺ ἐπεθύμουν κατὰ τὰς στιγμὰς
ταύτας νὰ σὰς ἔχω ὅσον τὸ δυνατόν περι-
ρισσότερον χρόνον πλησίον μου, καὶ τώρα
ἀκόμη δισταζῶ νὰ σὰς ἀποχωρισθῶ.

— Ἀμὴ ἐγὼ; ἐψιθύρισεν ὁ Λουκιανός.

— Ὅπωςδήποτε καλὸν εἶναι νὰναχω-
ρήσητε.

— Καλὴν ἐπιτυχίαν λοιπὸν, Ροζίνα,
εἶπεν ὁ Λουκιανός, ἀναχωρῶν βραδέως καὶ
μὲ τὴν κεφαλὴν κεκυφύσαν.

— Εὐχαριστῶ, ὑπέλαβεν ἡ Ροζίνα.

Καὶ ἡ νέα, ἐπικαλεσθεῖσα τὴν εὐλογίαν
τοῦ Θεοῦ, ἐχώρησε στερρῶ τῷ βήματι πρὸς
τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 17 οἰκίαν τῆς ὁδοῦ «Φορ-
τέτσα» καὶ διὰ χειρὸς στερεωτέρας ἐκρούσε
τὴν θύραν.

ΙΓ'

Ὁ Λουκιανός, βαδίζων πάντοτε ἡρέμα,
ἐπανῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του. Καὶ αὐτὴ
ἠγνόει ὑπὸ ποίων αἰσθημάτων κατεῖχeto
τὴν ὥραν ἐκείνην. Ἐνόμιζεν ὅτι τὸν ἀ-
φῆρει τι ἢ συνέντευξις αὕτη.

— Τί ἔχω λοιπὸν; ἠρώτησεν ἑαυτόν,
ἐκβάλλων τὸν πῖλόν του. Καὶ τί μὲ στενο-